

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt fredag den 25. oktober 2024

Sag BS-14113/2024-HJR

A
(advokat Peter Giersing, beskikket)

mod

B

I tidligere instanser er afsagt dom af Familieretten i Aalborg den 25. august 2023 (BS-26183/2023-ALB) og af Vestre Landsrets 14. afdeling den 15. december 2023 (BS-43145/2023-VLR).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Hanne Schmidt, Jan Schans Christensen og Kristian Korfits Nielsen.

Påstande

Kærende, A, har nedlagt påstand om, at landsrettens dom ophæves, og at ankesagen hjemvises til realitetsbehandling i landsretten for så vidt angår spørgsmålet om samvær.

Indkærede, B, har påstået stadfæstelse af landsrettens dom.

Sagsfremstilling

B og A blev i 2010 forældre til C. Parterne gik efter det oplyste fra hinanden i 2012.

Ved afgørelse af 1. juni 2022 bestemte Familieretshuset, at C midlertidigt skulle have bopæl hos B. C har efter det oplyste siden haft bopæl hos B.

Ved familierettens dom af 22. november 2022 blev den fælles forældremyndighed over C ophævet, og B fik forældremyndigheden alene. Det blev samtidig fastsat, at C skulle have samvær med A hver anden uge fra fredag med afhentning i skolen til søndag kl. 14 og samvær i ferier.

Efter et samvær fra den 27. til den 28. december 2022 besluttede B at tilbageholde C fra yderligere samvær hos A.

Den 6. januar 2023 anmodede B Familieretshuset om midlertidig ophævelse af samværet mellem A og C.

Den 7. februar 2023 fik A af Nordjyllands Politi et tilhold mod at kontakte eller følge efter sin datter. Tilholdet blev stadfæstet af Statsadvokaten i Viborg ved afgørelse af 3. marts 2023.

Ved afgørelse af 9. marts 2023 bestemte Familieretshuset, at samværet mellem C og A midlertidigt skulle ophæves.

Den 30. maj 2023 indbragte Familieretshuset sagen for familieretten. For familieretten nedlagde B påstand om, at C ikke skal have samvær med A. A nedlagde påstand om, at forældremyndigheden skal overføres til hende alene, subsidiært fastsættelse af fælles forældremyndighed, således at C får bopæl hos hende. A nedlagde endvidere påstand om, at Cs samvær med B skal være overvåget gennem Familieretshuset hver 14. dag. Mest subsidiært påstod A frifindelse for Bs påstand om, at Cs samvær med hende skal ophæves.

Familieretten afsagde dom i sagen den 25. august 2023. Ved dommen blev Cs samvær med A ophævet. Familieretten frifandt B for de af A nedlagte påstande. Af familierettens begrundelse fremgår:

"Familierettens begrundelse og resultat

A har forklaret, at C i omfattende omfang har været fejlmedicineret, at hun derfor flere gange har været i livsfare, og at dette kan tilskrives Bs forsømmelighed. Det oplyste om Cs helbredstilstand er ikke underbygget af lægelige oplysninger og har heller ikke støtte i andre af sagens oplysninger, hvorfor det således ikke kan lægges til grund af familieretten.

Endvidere har A forklaret, at B og hans ægtefælle i øvrigt har gjort sig skyldig i et alvorligt omsorgssvigt af C, herunder bl.a. vedrørende to ikke nærmere specificerede overgreb mod C. Dette har ikke støtte i andre af sagens øvrige oplysninger, herunder fra Cs skole, og kan således heller ikke lægges til grund af familieretten.

As forklaring og adfærd i retten er forekommet påfaldende, herunder bl.a. hendes insisteren på, at datteren har været fejlmedicineret og omsorgssvigtet af B. Bl.a. har A også forklaret, at hun har observeret tydelige skader på datterens kranie, ligesom datterens ansigtsform har ændret sig i perioden, hvor samværet har været afbrudt, og at C er blevet fodret med "spandevnis af insekter" af B og hans ægtefælle.

A har forklaret, at hun er fulgt efter C til og fra skole for at sikre hendes trivsel, uagtet at hun af Nordjyllands Politi den 7. februar 2023 har fået tilhold mod at kontakte og følge efter datteren. A har endvidere erkendt, at hun i byen har opsat en seddel om, at C har været udsat for to ikke nærmere konkretiserede overgreb hos B, og B har forklaret, at han flere gange har fundet lignende sedler i byen.

Herefter og henset til Cs modstand mod at have samvær med A, der er begrundet i utryghed ved og bekymring for A, som nærmere er beskrevet i referatet fra børnesamtalen i Familieretshuset den 14. februar 2023, finder familieretten, at det er bedst for C, at hun ikke har samvær med A, jf. forældreansvarsloven § 21, stk. 3, jf. § 4.

Der er efter det forklarede, herunder om parternes samarbejde, ikke grundlag for at antage, at betingelserne nu er opfyldt, for at A skal have forældremyndighed alene eller opnå del i den.

Med disse bemærkninger tager familieretten Bs principale påstand til følge, således at han frifindes for de af A selvstændigt nedlagte påstande."

A ankede familierettens dom til Vestre Landsret. B påstod dommen stadfæstet. Sagen var berammet til hovedforhandling den 22. november 2023.

Af retsbog af 15. november 2023 fremgår, at landsretten i forbindelse med forberedelsen af hovedforhandlingen fandt anledning til at overveje, om anken skulle afvises efter retsplejelovens § 368 a. Landsretten iværksatte på den baggrund høring af B og A.

Ved dom af 15. december 2023 afviste landsretten ankesagen i medfør af retsplejelovens § 368 a. Begrundelsen var følgende:

"Landsrettens begrundelse og resultat

Efter en gennemgang af sagens dokumenter og de forklaringer, der blev afgivet under hovedforhandlingen af sagen i familieretten, parternes synspunkter og familieretsdommens begrundelse er landsretten enig i

familierettens vurdering såvel med hensyn til sagens beviser som til de retlige spørgsmål i sagen.

Landsretten bemærker herved, at B ved dom af 22. november 2022 fik forældremyndigheden alene, og at A den 7. februar 2023 fik tilhold af politiet mod at kontakte og følge efter C, hvilket A efter egen forklaring har overtrådt. Landsretten lægger til grund, at A siden familierettens dom er blevet varetægtsfængslet som følge af adskillige overtrædelser af dette tilhold. Beskyldningerne mod B, der er sagens centrale emne, har under familierettens sag ikke været underbygget af nogen form for dokumentation. Hertil kommer, at C under børnesamtale har givet klart udtryk for, at hun ikke ønsker kontakt med A, der får hende til at føle sig utryg.

For landsretten har A nedlagt samme påstande som for familieretten. Der foreligger ikke oplysninger om nye synspunkter, ligesom der ikke er fremlagt nye oplysninger i forbindelse med indlevering af anken. A har anmodet om indhentelse af udtalelse fra Cs egen læge for at belyse hendes helbredstilstand.

Da landsretten som tidligere anført er enig i byrettens vurdering af beviserne i sagen og er enig i resultatet vedrørende de retlige spørgsmål, sagen rejser, er der under de ovenfor nævnte omstændigheder ikke udsigt til, at ankesagen vil få et andet udfald end i byretten. De anførte omstændigheder taler imod, at sagen skal behandles i to instanser, selvom sagen vedrører forældremyndighed, fastsættelse af bopæl og samvær.

Landsretten afviser herefter sagen i medfør af retsplejelovens § 368 a.”

Anbringender

A har anført navnlig, at betingelserne for at afvise sagen i medfør af retsplejelovens § 368 a ikke er opfyldt.

Landsrettens afvisningsdom bør ophæves, og sagen hjemvises til realitetsbehandling, for så vidt angår hendes selvstændige påstand om samvær, hvorefter C skal have samvær med A hver 14. dag, subsidiært med længere terminer fastsat af Familieretshuset på vilkår, der er fastsat af Familieretshuset. De i ankestævning af 30. august 2023 øvrige påstande frafaldes.

Samvær må anses for at have særlig betydning for hende og datteren, da relationen mellem dem ellers må antages at lide skade.

B forklarede i familieretten, at C ønskede kontakt til sin mor. Dette sammenholdt med baggrunden for, at C fik bopæl hos sin far, og morens daværende psykiske tilstand taler for, at det søges afklaret, hvad C ønsker. Hun havde det på daværende tidspunkt dårligt, og hendes tilstand førte til indlæggelse på psykiatrisk afdeling den 9. december 2023. Hun blev udskrevet den 30. april 2024 og har det nu godt og har løbende kontakt til psykiatrien.

Cs alder taler for, at der gennemføres en samtale med C med henblik på at få afklaret, hvad hun ønsker. Det kan ikke udelukkes, at en samtale med hende vil føre til et andet resultat, og at der derfor kan fastsættes samvær, eventuelt på vilkår fastsat af Familieretshuset.

B har anført navnlig, at der ikke er grundlag for at hjemvise sagen til realitetsbehandling i landsretten.

Cs ønske om kontakt med sin mor var udtryk for tilstanden før et samvær i december 2022, hvor samværet endte med, at C måtte råbe om hjælp ud ad vinduet og grædende ringede til sin far.

Efter det beskrevne samvær tilbageholdt han C, indtil der i marts 2023 blev truffet afgørelse om midlertidig ophævelse af samværet. I samme periode udviste A en adfærd over for C, der påvirkede hende i et sådant omfang, at der blev udstedt et polititilhold mod A.

C har under en række børnesamtaler i 2023 klart givet udtryk for, at hun ikke ønskede kontakt til A.

For landsretten var der intet anført til støtte for, at familierettens dom skulle være forkert. Sagen var fuldt ud belyst ved sagens dokumenter og forklaringer under hovedforhandlingen i familieretten. Imidlertid havde sagen alene udviklet sig i negativ retning for A, idet hun var blevet varetægtsfængslet for adskillige overtrædelser af tilholdet.

Efter landsrettens dom er A blevet dømt skyldig i overtrædelse af straffelovens § 242 samt adskillige overtrædelser af tilholdet. A blev fritaget for straf, da hun var utilregnelig på gerningstidspunktet på grund af sindssygdom eller en tilstand, der må ligestilles med sindssygdom. A skulle følgelig undergive sig psykiatrisk behandling. Længstetiden blev fastsat til fem år.

Det var åbenbart, at der ikke var udsigt til, at sagen ville få et andet udfald end i familieretten. Uanset om A har det godt nu og løbende har kontakt til psykiatrien, skal landsrettens afgørelse bedømmes ud fra forholdene på tidspunktet for domsafsigelsen.

Højesterets begrundelse og resultat

Ved familierettens dom af 22. november 2022 blev det bestemt, at den fælles forældremyndighed over C skulle ophæves, og at B skulle have forældremyndigheden alene. Det blev samtidig fastsat, at C skulle have samvær med A.

Ved familierettens dom af 25. august 2023 blev samværet mellem A og C ophævet. A fik ved dommen ikke medhold i påstande om overførsel af forældremyndigheden til hende, subsidiært fastsættelse af fælles forældremyndighed, således at C fik bopæl hos hende. A fik heller ikke medhold i en påstand om, at Cs samvær med B skulle være overvåget.

A ankede familierettens dom af 25. august 2023 til landsretten, der afviste sagen i medfør af retsplejelovens § 368 a.

For Højesteret er spørgsmålet alene, om landsretten med rette har afvist sagen for så vidt angår familierettens afgørelse om at ophæve Cs samvær med A.

Efter retsplejelovens § 368 a kan landsretten afvise at behandle en sag i 2. instans, hvis der ikke er udsigt til, at sagen vil få et andet udfald end i byretten, og sagen ikke er af principiel karakter, eller andre grunde i øvrigt taler for, at sagen skal behandles af landsretten.

Som anført i senest Højesterets kendelse af 28. maj 2024 (UfR 2024.3667) bør en ankesag ikke afvises af landsretten, hvis det ikke umiddelbart forekommer åbenbart, at der ikke er udsigt til, at sagen vil få et andet udfald end i byretten, hvis sagen indeholder principielle problemstillinger, eller hvis sagen f.eks. har særlig betydning for parterne.

Som ligeledes anført i den nævnte højesteretskendelse følger det af retsplejelovens § 455, stk. 1, og forarbejderne hertil, at retsplejelovens § 368 a også finder anvendelse i familieretlige sager.

Højesteret finder, at sager om ophævelse af samvær har en sådan særlig betydning for den ankende part, at afvisning efter retsplejelovens § 368 a kun kan finde sted, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Højesteret finder efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder og af de grunde, der er anført af landsretten, at der foreligger sådanne særlige omstændigheder, der kan begrunde, at landsretten i medfør af retsplejelovens § 368 a afviste As anke.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens dom.

Thi bestemmes:

Landsrettens dom stadfæstes.

Ingen af parterne skal betale kæremålsomkostninger for Højesteret til den anden part.